

Dotychczasowe uprawnienia emerytalne, a uprawnienia wchodzące w życie od 01.01.2009r .

Dotychczasowe zasady	Nowe zasady
<p>I. Emerytury powszechne art. 27.</p> <p>Przysługuje ubezpieczonym, którzy spełnili łącznie następujące warunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osiągnęli wiek emerytalny, który wynosi co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn 2. Mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn 	<p>I. Emerytura powszechna art. 24</p> <p>Przysługuje ubezpieczonym po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn</p>
<p>II. Emerytura wcześniejsza art. 29</p> <p>Przysługuje ubezpieczonym, którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kobietom – po osiągnięciu wieku 55 lat jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy, albo jeżeli ma co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz uznana została za całkowicie niezdolną do pracy 2. Mężczyzna – po osiągnięciu wieku 60 lat jeżeli ma co najmniej 35-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolny do pracy. 	<p>II. Emerytura wcześniejsza</p> <p>Uprawienie to wygasa z dniem 31.12.2008r . (podstawa prawna art. 46)</p>
<p>III. Emerytura z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych art. 32</p> <p>Warunki do nabycia prawa do emerytury określa rozporządzenie RM z 7 lutego 1983 r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym</p>	<p>III. Emerytura z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych</p> <p><i>Prawo do tych emerytur wygasa dla ubezpieczonych, którzy do dnia 31.12.2008 r. nie spełniają wymaganych warunków w zakresie wieku i stażu pracy. Emerytury te ma zastąpić ustawa o emeryturach pomostowych. Na podstawie art. 184 uprawnienia te zachowują</i></p>

<p>charakterze</p> <p>Wykaz A</p> <p>Pracownik wykonujący pracę w warunkach szczególnych nabywa prawa do emerytury jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn 2. Ma wymagany okres zatrudnienia tj. kobieta 20 lat, a mężczyzna 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych <p>Wykaz B</p> <p>Z reguły różni się tym, iż skraca wiek emerytalny o 10 lat i przysługuje niektórym grupom zatrudnionym w szczególnie trudnych warunkach, np. dla górników i pracowników Przeróbki Mechanicznej węgla jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osiągnęli wiek emerytalny 50 lat kobiety i 55 lat mężczyźni 2. Mają wymagany okres zatrudnienia w tym co najmniej 20 lat przy pracach wymienionych w wykazie B dziale IV poz. 8 i 9. <p>Do tej grupy należy również zaliczyć dotychczasowe emerytury kolejowe, wynikające z postanowień ust. 50 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz emerytury wynikające z Karty Nauczyciela</p>	<p><i>osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 01.01.1999 r. posiadały wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz okres pracy w warunkach szczególnych (np. 15 lat lub 20 lat takiej pracy).</i></p>
<p>IV.</p> <p>Emerytury górnicze</p> <p>Przysługują one pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <ol style="list-style-type: none"> 1. Ukończył 55 rok życia 2. Ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy 	<p>IV.</p> <p>Emerytury górnicze – zmiany weszły w życie już od 01.01.2007 r. i działały równolegle z dotychczasowymi do dnia 31.12.2008 r.</p> <p>Przysługują one pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <ol style="list-style-type: none"> 1. Ukończył 55 rok życia 2. Ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami

równorzędnej i okresami zaliczalnymi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 5 lat pracy górniczej określonej w art. 36 ust. 1.

2.

Górnicza emerytura przysługuje również pracownikom mającym co najmniej: kobiety 20 lat, a mężczyźni 25 lat pracy górniczej równorzędnej i okresów zaliczanych do pracy górniczej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 36 ust. 1 po ukończeniu wieku 50 lat

Okresy pracy równorzędnej z pracą górniczą zostały określone w art. 36 ust 3, są to:

1. Pełnienie przez pracownika funkcji z wyboru w organach związku zawodowego, zrzeszającego pracowników kopalni, przedsiębiorstw i innych podmiotów, określonych w ust. 1 jeżeli pracownicy ci bezpośrednio przed objęciem tych funkcji wykonywali pracę górniczą, o której mowa w ust. 1.
2. Zatrudnienie na stanowiskach wymagających kwalifikacji inżyniera lub technika w zakresie górnictwa
  - a. W administracji kopalń przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w ust. 1 pkt 1-4 oraz w zarządach spółek węglowych, byłych gwarectwach, zrzeszeniach i zjednoczeniach tych kopalń.
  - b. W urzędach górniczych
  - c. Na stanowiskach nauczycieli w górniczych szkołach zawodowych i technikach
  - d. W urzędach naczelnych i centralnych organach administracji państwowej

pod warunkiem uprzedniego przepracowania w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust 1 co najmniej

pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1

2.

Górnicza emerytura przysługuje również pracownikowi mającemu co najmniej: kobieta 20 lat, a mężczyzna 25 lat pracy górniczej równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 po ukończeniu wieku 50 lat.

Oznacza to, że od 1 stycznia 2009 r. ubiegającym się o emerytury górnicze z wiekiem 50 czy też 55 lat do wymaganych 25 lat pracy górniczej i równorzędnej nie będzie się zaliczać tzw. okresów zaliczalnych do pracy górniczej, a więc m.in.:

1. Odbywanie czynnej służby wojskowej i zawodowej, a także służby w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa i innej służby mundurowej
2. Okresów niezdolności do pracy z tytułu choroby występującej po dniu 14 listopada 1991 r. bez względu na przyczynę
3. Nauki w szkole wyższej

Z wykazu prac górniczych zostało wykreślone zatrudnienie:

1. W urzędach górniczych
2. W przedsiębiorstwach miernictwa górniczego, geodezji itp.
3. W charakterze lekarzy i felczerów w górniczych zakładach opieki zdrowotnej

W nowych uregulowaniach okresy pracy równorzędnej z pracą górniczą zostały ograniczone do dwóch przypadków, tzn.:

1. *Do pracowników urzędu górniczego, wykonujących czynności inspekcyjno-techniczne w kopalniach pod warunkiem uprzedniego przepracowania pod ziemią co najmniej 10 lat*

5 lat pod ziemią, na odkrywce w kopalniach siarki lub węgla brunatnego, a także w kopalniach otworowych siarki albo na stanowiskach dozoru ruchu i kierownictwa ruchu.

3.
Emerytura górnicza bez względu na wiek (art. 48).

Przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat (...). Do ww. okresów pracy górniczej zalicza się także:

1. Okresy niezdolności do pracy z tytułu wypadku przy pracy, wypadku w drodze do pracy lub z pracy, albo z tytułu choroby zawodowej, za które zostało wypłacone wynagrodzenia albo zasiłek chorobowy, albo świadczenie rehabilitacyjne
2. Inne, niż wymienione w pkt 1 okresy niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną, za które wypłacono wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy w wymiarze do 35 dni w roku kalendarzowym

- albo na stanowiskach dozoru ruchu lub kierownictwa ruchu
2. *Zatrudnienie przy innych pracach nie dłuższe niż 5 lat, do których pracownicy wykonujący prace określone w ust. 1 pkt 1 i 2 przeszli w związku z likwidacją tych kopalń, zakładu górniczego, przedsiębiorstwa lub innego podmiotu.*

Likwidacja okresów zaliczanych do pracy górniczej i ograniczenie okresów pracy równorzędnej z pracą górniczą powoduje, że od 01.01.2009 r. ubiegający się o prawo do emerytury górniczej z wiekiem 50-55 lat praktycznie muszą udowodnić 25 lat pracy górniczej bez jakichkolwiek innych okresów dotychczas zaliczanych do wymaganych 25 lat pracy górniczej.

Ograniczenie okresów równorzędnych z pracą górniczą spowodowało możliwość zaliczania okresów do 5 lat z tytułu wyboru np. Zakładowego Społecznego Inspektora Pracy czy też oddelegowania do związków zawodowych. Od 01.01.2009 r. przepis ten ogranicza się wyłącznie do zaliczania okresu pracy następującego po rozwiązaniu stosunku pracy w związku z likwidacją zakładu górniczego.

3.
Emerytura górnicza bez względu na wiek (art. 50e).

Prawo do tej emerytury przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, do ww. okresów pracy górniczej zalicza się także:

1. niezdolności do pracy z tytułu wypadku przy pracy albo z tytułu choroby zawodowej, za które wypłacone zostało wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy albo świadczenie rehabilitacyjne
2. czasowego oddelegowania pracowników do zawodowego

bezpośrednio poprzedzone pracą górniczą wykonywaną pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przypadające w czasie trwania stosunku pracy.

4.

Emerytura wcześniejsza

Ubezpieczeni spełniający warunki określone w art. 27 pkt 2 (tj. posiadający 25 lat okresów składowych i nieskładkowych) nie spełniający uprawnień do emerytury górniczej, którzy mają co najmniej 5 lat:

1. Pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy albo
2. Pracy górniczej, o której mowa w art. 36 (50c) wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego

Wiek emerytalny (który dla mężczyzn wynosi 65 lat) obniża się o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej o 15 lat.

pogotowia ratunkowego CSRG i okręgowych stacjach ratownictwa górniczego

bezpośrednio poprzedzone pracą górniczą wykonywaną pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przypadające w czasie trwania stosunku pracy.

Oznacza to, że ww. przepisy w poważny sposób ograniczyły prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek, tzn. nie zaliczymy po 31.12.2008 r.

1. okresu chorobowego z wypadków w drodze do pracy i z pracy
2. okresów niezdolności do pracy z tytułu choroby do 35 dni w roku

4.

Od 01.01.2009 r. przepisy o emeryturach wcześniejszych z tytułu obniżania wieku emerytalnego o 6 miesięcy nie dotyczą osób urodzonych po 31.12.1948 r.